

A diver with prosthetic legs is swimming underwater. The diver is wearing a black wetsuit, a mask, and a regulator. The diver's legs are replaced by prosthetic limbs that are connected to the wetsuit. The diver is holding a pair of black fins. The background is a clear blue ocean with sunlight filtering through the water.

Ondanks amputatie van zijn onderbenen kan Marcel toch weer duiken

‘IK HAD DE DOOD AAN MIJN LICHAAM HANGEN’

Acht jaar geleden krijgt Marcel Binken (48) uit Waddinxveen voor het eerst pijn in zijn voeten. Het gaat van kwaad tot erger en uiteindelijk worden begin vorig jaar zijn beide onderbenen geamputeerd. Toch ziet Marcel kans om zijn droom te realiseren: weer duiken in de Rode Zee.

TEKST PIETER GROENEWOLD FOTO'S COR KUVVENHOVEN

De zon is al onder maar het is nog altijd 43 graden in het Egyptische Hurghada wanneer Marcel Binken aan het begin van de avond aankomt in Hotel Bella Vista. Het is donderdagavond en morgen zal hij voor dag en dauw voor de eerste keer na de amputatie van zijn onderbenen gaan duiken in de Rode Zee. Hij is gespannen. Zijn gezicht staat strak. De voorbereiding is goed verlopen, technisch heeft hij het voor elkaar. Maar hoe zullen zijn prothesen het houden in het zoute water. En zijn benen? Duiken in zee is toch iets anders dan oefenen in een zwembad. Al is het maar vanwege de sterke stro-

ming rond de riffen in de Rode Zee. Een jaar lang heeft hij hier naartoe geleefd en gewerkt. Duiken was zijn hobby. En Marcel weigert zich erbij neer te leggen dat met de amputatie van zijn onderbenen ook een einde is gekomen aan die grote passie. Hij arriveert in Hurghada in gezelschap van zijn buddy Peter Vermeer, met wie hij al negen jaar duikt, plus een vriendin die hij heeft leren kennen in het revalidatiecentrum en die eveneens duikt. Hotel Bella Vista staat op een steenworp afstand van de pier waar Voodoo Divers kantoor houdt en vanwaar de boot vertrekt naar de koraalriffen. Voodoo Divers staat onder Nederlandse leiding. De eigenaar is een vriend

van Marcel Binken. Op de pier eet Marcel nog een kleinigheid in de Caribbean Bar en na een laatste blik op de boot van Voodoo Divers die daar dobbert op de golven, gaat hij terug naar het hotel. Naar bed om de volgende dag optimaal uitgerust aan het avontuur te kunnen beginnen.

Onbeschrijflijke pijn

We maken een stap terug in de tijd. Acht jaar om precies te zijn. Het is 2005. Marcel Binken voetbalt bij een lokaal veteranenelftal. Het is dan dat hij voor het eerst last krijgt van zijn voeten. Alsof zijn voetbalschoenen te klein zijn geworden. Na verloop van tijd koopt hij grotere voetbalschoenen. »

'HET WAS EEN HELE BESLISSING MAAR IK HEB TOEN TOCH BESLOTEN BEIDE BENEN TEGELIJK TE LATEN VERWIJDEREN. IK WILDE ERVAN AF. IK STONK'

"Ik kan weer optimaal van het duiken genieten."

maar na een halfuur spelen, heeft hij opnieuw zo veel pijn dat hij naar de kant moet. De huisarts meent dat hij neigt naar platvoeten en schrijft steunzolen voor. Dat blijkt niet de oplossing te zijn. Marcel tobt een jaartje met die zolen, maar wanneer hij ook in het dagelijks leven steeds moeilijker gaat lopen, gaat hij terug naar de dokter. Hij wordt doorverwezen naar een revalidatiearts die na het onderzoeken van Marcells voeten zegt: "Sorry, maar ik zie een totaal verkeerd bloedbeeld." Marcel: "Dan denk je, waar heeft die man het over? Maar voor ik het wist, zat ik bij een vaatchirurg. Toen ging het balletje rollen. In die tijd begonnen mijn twee grote tenen af te sterven. Er kwamen grote stukken vlees af. Ik wist niet wat ik meemaakte. Er volgden allerlei onderzoeken en daaruit bleek dat het bloed halverwege mijn kuit stopte met stromen. Waarschijnlijk dichtgeslibde aderen. De vaatchirurg kon niks meer voor mij doen. Ik zat inmiddels onder de morfine, want de pijn was onbeschrijflijk. Ook mijn andere tenen stierven ondertussen af. Ik ben naar het Universiteitsziekenhuis in Leiden gegaan en daar hebben ze met cholesterolverlagende middelen en bloedverdunners de boel weer een beetje aan het stromen gekregen. Mijn tenen

knapten weer op. Er groeiden zelfs weer nagels aan. Die waren al een tijdje weg." In die tijd krijgt Marcel te horen dat hij er rekening mee moet houden dat hij op den duur zijn onderbenen zal verliezen. Ondanks het herstel. "Ik dacht dat ze knettergek geworden waren. Mijn voeten werden toch weer beter? Ik kon weer pijnloos lopen. Maar ze kregen toch gelijk. Anderhalf jaar geleden begon de ellende opnieuw." In januari 2012 komt er pus onder zijn nagels vandaan. Hij weet dat het mis is. Dan gaat het in een rap tempo. Alles wordt blauw en zwart, nat en vies. Marcel belt het ziekenhuis en enkele weken later wordt hij opgenomen. Hij is er emotioneel klaar voor want de pijn is niet te harden. Lopen is er nauwelijks meer bij en slapen ook niet. Met de rechervoet gaat het nog redelijk, maar de linkervoet heeft het gehad. Toch stelt de arts dat het beter is om tegelijk beide onderbenen te amputeren omdat Marcel anders een paar maanden later alles nog een keer moet doormaken. Marcel: "Dat was een hele beslissing, maar ik heb toen toch besloten beide benen tegelijk te laten verwijderen. Ik wilde ervan af. Ik stonk. Ik had de dood aan mijn lichaam hangen. Letterlijk. Het was geen leven meer."

Die voeten moesten weg

Op een maandagmorgen in juli 2012 worden beide onderbenen geamputeerd. Marcel is er klaar voor. Of zoals hij zegt: "Van mijn voeten had ik allang afscheid genomen. Ik heb er de laatste weken niet meer naar gekeken. Ik wilde ze niet meer zien. Die voeten moesten gewoon weg. De dood moest van mijn lichaam af." Marcel stelt dat hij niet iemand is die bij de pakken neer gaat zitten. Dat zit niet in zijn karakter. Zoals hij zegt: "Ik heb ook een zoon van 9 en voor hem wil ik een goede vader zijn. Ik wil niet in een negatieve spiraal terechtkomen. Niet gaan zitten mokken over wat mij overkomen is. Daar kan ik niks mee. Ik moet vooruit. Omzien in wrok is niets voor mij. Verder mankeer ik ook niets. De rest van mijn lichaam is in uitstekende conditie. Natuurlijk is het wel een schok wanneer je naar je benen kijkt en die stompen ziet, maar dat heeft niet lang geduurd." Marcel Binken raakt zelfs in een euforiestemming. Hij is letterlijk verlost van zijn probleem. Zijn lichaam hoeft niet langer te vechten tegen alle narigheid. Het duurt dan ook niet lang voordat hij plannen gaat maken voor de toekomst. Hij krijgt fysiotherapie. En al snel gaat het beter. Want Marcel is een doorzet-

ter, een knokker. Na verloop van tijd worden er protheses aangemeten aan zijn stompen en leert hij daarmee lopen. Marcel: "Daar ben ik nog volop mee bezig. Het doel is dat ik straks kan lopen zonder krukken. Zover is het echter nog niet." Positief als hij is, duurt het ook niet lang voordat Marcel weer gaat fantaseren over duiken. "Dat is mijn grote hobby. Ik heb een keer of vijf in de Rode Zee gedoken. En ik wilde daar weer heen. Mijn handicap betekent niet het einde van mijn leven. Het is ook leuk om je gedachten te verzetten. Je wordt dagelijks met je handicap geconfronteerd. Die stompen doen soms pijn, ik slaap niet altijd even lekker. Dan is zo'n fantasie een uitlaatklep. En ik zag ook geen beletsel. Willen is kunnen, zeg ik dan." Marcel Binken maakt er vanaf dat moment serieus werk van. Hij gaat op zoek naar een bedrijf dat hem kan helpen met het maken van protheses waar zijn zwemvliezen aan gemonteerd kunnen worden. Noppe Orthopedie is hem hierbij behulpzaam. Hij gaat testen in het zwembad. Met wat aanpassingen krijgt hij het technisch voor elkaar. Met als gevolg dat Marcel Binken onlangs met zijn duikuitrusting in de koffer het vliegtuig kon pakken naar Egypte.

Een gigantisch geluksgevoel

We zijn terug in Hurghada. Het is vrijdagmorgen half negen. En opnieuw bloedheet. Zo gespannen als Marcel donderdagavond was, zo ontspannen is hij nu. Hij grijnst en zegt: "Nu ik bij de boot ben, valt de spanning van mij af. Ik concentreer me volledig op wat er moet gebeuren. Ik sluit mij nu af van de

Een medewerker van Voodoo Divers draagt Marcel naar de boot.

buitenwereld. Gefocust op het duiken." Medewerkers van Voodoo Divers tillen hem uit zijn rolstoel en helpen hem aan boord. Valt het hem zwaar om afhankelijk te zijn van anderen? Marcel: "Niet meer. Maar dat is wel geweest. Tegenwoordig geef ik mij daar aan over en laat ik mij pampieren. Maar ik heb daar in het begin moeite mee gehad. Het is echter niet zo dat wanneer je om hulp vraagt je niet zelfstandig bent." De boot vaart in een halfuur naar een rif dat Marcel nog kent van eerdere duiken, anderhalf jaar geleden, toen hij beide benen nog had. Een stek met weinig stroming waar hij kan wennen aan zijn nieuwe omstandigheden. Na de briefing van de instructeur hijst Marcel zich op het achterdek in zijn duikpak. Om half tien is het zover: Marcel laat zich voorover vanaf het duikplatform in de Rode Zee vallen voor zijn eerste duik sinds zijn amputatie. Na drie kwartier komt hij boven water. Tegen de verwachting in is hij niet geëmotioneerd. Dat bewaart hij voor later. Marcel: "Op dit moment is het een kwestie van concentreren. Doen wat je doen moet. Alles functioneert. Maar het is wel wennen. Het kost meer kracht dan ik gewend ben. Het doet ook pijn. Alles staat in de brand. Ik mis toch het grootste deel van mijn kuitspieren. Iedere klap met die zwemvliezen voel ik. >>

VOODOO DIVERS

Voodoo Divers maakte samen met Noppe Orthopedie de droom van Marcel Binken waar door zijn reis- en verblijfkosten voor hun rekening te nemen. Voodoo Divers is de enige echt Nederlandse PADI-duikschool in Hurghada. Met moderne schepen verzorgen zij dagelijks duik- en snorkeltrips naar de mooiste duikstekken in de Rode Zee. Als vijfsterren PADI IDC Duikschool verzorgen zij duikcursussen van beginnersniveau tot en met het MDST Instructeursbrevet.

Gefocust op de duik.

"Ik voelde me weer als een vis in het water."

'IEDERE KLAP MET DIE ZWEMVLIEZEN VOEL IK. HET KOST WAANZINNIG VEEL KRACHT. MIJN BENEN SCHREEUWEN HET UIT, MAAR MIJN HOOFD ZEGT: NIET ZEIKEN'

Het kost waanzinnig veel kracht. Mijn benen schreeuwen het uit maar mijn hoofd zegt: niet zeiken!"

Op het achterdek overlegt hij direct met de mensen van Voodoo Divers wat er de tweede duik anders moet. Het gevoel dat hij er weer helemaal is, heeft hij nog niet. Het uitloden bijvoorbeeld kan beter. En iets kleinere vinnen die wat minder weerstand geven. Na de lunch duikt hij opnieuw.

Marcel, later: "Toen gebeurde het. Wonderbaarlijk. Ik was er weer. Heel raar. Het voelde als vanouds. Alles ging makkelijk. Alsof ik niet was wegge-weest. Je hoopt daar vooraf op, maar het is afwachten of dat ook uitkomt. Ik voelde me als een vis in het water. Niet te geloven. Vanaf dat moment kon ik er weer optimaal van genieten. Van de vis-sen, het koraal, het leven om mij heen. Toen ging er iets door mijn donder. Een gigantisch geluksgevoel."

Missie geslaagd

Toch heeft Marcel Binken niet het gevoel dat hij die dag zijn handicap heeft overwonnen. Die overwin je niet. Onder water kent hij weliswaar geen beperkingen meer, maar boven water

nog wel degelijk. Neemt niet weg dat er 's avonds behoorlijk wat bier in de hotelbar doorheen gaat om het te vie-ren.

In totaal maakt Marcel in zeven dagen elf duiken. Een succesverhaal. *No limits*. Hij kan alles weer. Dat geeft enorm veel energie. Aan het einde van de trip zegt hij: "Wanneer ik 's ochtends wakker werd, stond ik direct al te stuiteren van de adrenaline."

Na de laatste duik komen alsnog de emoties. Eenmaal aan boord staart hij een uurtje voor zich uit over het water. Hij beseft dat de missie geslaagd is. Brok in zijn keel, tranen in z'n ogen. Alles komt eruit. De laatste maanden passeren de revue. De ontlading is groot. Hij denkt aan alle mensen die hem geholpen hebben. Aan alles wat hij ervoor heeft moeten doen. En wat hij ervoor heeft moeten laten. Marcel: "Je leest dit soort verhalen wel eens over anderen en dan denk je: wat een veerkracht, wat een voorbeeld voor anderen. En nu ben ik plotseling zelf iemand die andere mensen motiveert. Aan wie ze een voorbeeld kunnen nemen. Want ga vooral niet achter de geraniums zitten, maar knok om je

droom waar te maken. Het lot kan je je benen afpakken, maar niet je dromen en je leven. Geluk is een keuze. Wat je overkomt, daar kun je meestal niets aan doen, maar het is aan jou om te beslissen wat je daarmee doet. Ga je bij de pakken neerzitten of niet. Sommige mensen doen dat. Die koesteren hun verdriet, hun tegenslag. Dat is de comfortzone. Nergens voor nodig. Mensen zijn veel taaier en flexibeler dan ze zelf vermoeden. Ik heb geen seconde overwogen om het op te geven. Maar het is geen eenvoudige weg. Je moet veel overwinnen. Aan het begin van mijn revalidatie had ik het wel even zwaar, maar dat heeft niet lang geduurd. Al snel stelde ik mij als doel om weer te gaan duiken. Nu denk ik alweer na over volgend jaar. Ik ben gevraagd om lezingen te geven over wat mij is overkomen. Ik overweeg dat. Ik wil best een inspiratiebron zijn voor anderen. Iets voor een ander betekenen, dat is het mooiste wat er is." <<

ZWEMPROTHESSES OP MAAT

Speciaal voor Marcel Binken heeft Noppe Orthopedie, sinds 2009 onderdeel van OIM Orthopedie, zwemprotheses gemaakt waarmee hij in de Rode Zee zijn droom kon waarmaken. De koker die aan zijn stomp wordt bevestigd, is vervaardigd van glasvezel en kunststof. De verbinding tussen de voet en de koker is van titanium. De voet zelf kan gekanteld worden waarbij deze in het verlengde van het been komt te staan, wat het flipperen makkelijker en effectiever maakt. Aanvankelijk sloot de koker niet volledig aan op de stomp, wat bij oefening in het zwembad tot pijnklachten leidde. Dat probleem is getackeld door over de prothese en de stomp een siliconenkous aan te trekken die als een soort elastiek het zwabberen tegen-gaat. De protheses hebben hun functionaliteit inmiddels bewezen en ook het super zoute water van de Rode Zee goed doorstaan.

Eruit is moeilijker dan erin...

